

IN VIVO

De natuur van natuur

Met **IN VIVO**, de 25e Noorderlicht Internationale Fotomanifestatie, gaat Noorderlicht in op onze dubbelzinnige relatie met de natuur. In en om Museum Belvédère in Heerenveen wordt fotografische kunst gepresenteerd van een confronterende schoonheid, beelden die zich laten inspireren door een rijke traditie van natuurbeleving. **IN VIVO** wordt een hedendaags driedimensionaal natuuralbum met een twist, dat duidelijk maakt hoe zeer onze oprecht liefdevolle natuurbeleving wordt geregisseerd door de sociale en culturele constructies die erachter verscholen gaan.

Noorderlicht wil de bezoeker met **IN VIVO** bewuster maken van het feit dat de objecten van die beleving, van intieme achtertuinen tot verre natuurgebieden, ingrijpend door ons zijn beïnvloed of zelfs uit het niets gecreëerd. **IN VIVO** daagt uit en laat de beschouwer op een andere, gelaagde manier kijken naar het levende experiment dat wij natuur noemen.

De Noorderlicht Internationale Fotomanifestatie 2018 vindt van 23 juni tot en met 23 september plaats. Samen met partnerorganisaties wordt dan een overkoepelend multidisciplinair project gecreëerd met actuele fotografie, andere beeldende kunsten en muziek.

Wereldwijde open oproep

Inzendingen voor **IN VIVO** worden verwelkomd tot 15 maart. Noorderlicht nodigt fotografen, verwante kunstenaars (video, digitale media) en curatoren uit om projecten voor te stellen. Wij verwachten:

- Een beeldselectie die een goed overzicht geeft van het voorgestelde werk. Er is daarbij geen vereist aantal beelden. Installaties met een enkel beeld zijn ook mogelijk. De resolutie dient minimaal 1500 pixels lange zijde te zijn. Inzendingen worden gedaan met losse beeldbestanden, geen pdf's waarin beelden gecombineerd worden.
- Een tekst over het project, samen met relevante achtergrondinformatie (essays, recensies).
- Een synopsis van het project in ongeveer 100 woorden.
- Een beknopt CV, inclusief contactinformatie en website.

Het ontvangstadres is: pandora@noorderlicht.com. Grote bestanden graag via een filetransfer service, zoals WeTransfer. Er zijn geen kosten verbonden aan het inzenden.

Inzenders krijgen een ontvangsbevestiging en daarna bericht over de keuzes. Eventuele vragen vooraf kunnen naar hoofdcurator Wim Melis gestuurd worden: wim@noorderlicht.com.

IN VIVO wordt samengesteld als een mix van ingediende voorstellen en eigen research van de Noorderlicht curatoren. Naar verwachting nemen circa 40 kunstenaars deel.

IN VIVO

De natuur van natuur

IN VIVO wordt een hedendaags, gelaagd natuuralbum dat duidelijk maakt hoe zeer onze oprecht liefdevolle natuurbeleving wordt bepaald door de invloed van de mens die erachter verscholen gaat. Het laat de beschouwer op een andere, gelaagde manier kijken naar het levende experiment dat wij natuur noemen.

Sociale constructie

Natuurbeleving vormt een essentieel deel van onze culturele identiteit. Natuur is goed voor ons, verzorgt, geeft rust en harmonie, en brengt ons in contact met een onbedorven wereld, weg van onze alledaagse beslommeringen. We zijn doordrongen van een ideaalbeeld van natuurlijkheid. Niemand zal dit tegenspreken, het is immers een oprecht idee dat overal in onze maatschappij terugkeert en prominent onderdeel is van het publieke en politieke debat.

Maar schoonheid kan ook misleiden, de idylle is niet zo puur als zij lijkt. In werkelijkheid is onze 'natuurbeleving' een sociale constructie. Zowel de begrippen 'natuur' als 'beleving' zijn doordrongen van de kunstmatigheid waartegen ze zich juist af willen zetten.

Beleving

Wij beleven de natuur in de meeste gevallen indirect. We krijgen het onder ogen als onderdeel van de beeldtaal van verleiding, in reclame en entertainment, gefilterd door het venster van ontelbare beeldschermen. Onze eigen ervaringen met de natuur worden vastgelegd in foto's en films, herinneringen die, zoals inherent is aan de fotografie, vaker worden ervaren dan de originele ervaring. Natuurfilms zijn sinds jaar en dag immens populair.

Toegenomen vrije tijd en dalende kosten van mobiliteit maken het mogelijk om onze natuurbeleving verder weg te zoeken dan ooit, maar het avontuur wordt strak geregisseerd. Veelal bepalen reisleiders voor ons met welke ultieme ervaring we naar huis zullen gaan.

Natuur

Het concept natuur zelf is al net zo dubbelzinnig. Er is vrijwel geen ongerepte plek meer op aarde, we hebben op al het bereikbare onze sporen nagelaten. Ons eigen Nederland zou in de huidige vorm niet eens bestaan zonder menselijk ingrijpen. De natuur wordt gemodelleerd naar ons ideaalbeeld ervan en wordt tegelijkertijd achteloos gebruikt als stortplaats en ten dienste gesteld van allerlei economische belangen.

'Natuur' is niet zozeer het domein van natuurvorsers, het is vooral het werkveld van industrie, genetica, computerprogrammeurs, landschapsarchitecten, landbouw en niet te vergeten het toerisme. De termen 'klimaatverandering' en zelfs 'antropoceen' rollen met gemak over ieders lippen. Wat doen we met de gevolgen van de nieuwe, huidige industriële revolutie: robotica, nanotechnologie en DNA-engineering? Gaat dit ons ecosysteem verrijken of staat het er diametraal tegenover?

Levend experiment

De wereld is één groot experiment in maakbaarheid. Bedoelen we met ons natuurbegrip een soort ideaalbeeld dat onder al die kunstmatigheid ligt, of refereren we met 'natuur' naar het experiment zélf, een soort 'post-nature' waarin vele waarheden naast elkaar bestaan?

Ons romantische beeld van natuur is een kind van het industriële tijdperk, waarin we vervreemd raakten door industrialisatie en verstedelijking. Het gevolg was dat we de natuur op een voetstuk gingen zetten. Vóór die tijd was de natuur evenzeer een hardvochtige partner, wreed en onvoorspelbaar. Zal ons beeld van natuur onder invloed van de huidige technologische revolutie weer veranderen?

Uiterst actueel

Dat er een wereldwijde impact is, van de sporen die we op onze planeet achterlaten is algemeen bekend. Het besef dat deze sporen evenzeer op kleine schaal bij ons om de hoek te vinden zijn krijgt minder aandacht, maar is daarom niet minder van belang voor de discussie over wat natuur is. Dit geldt zeker voor onze verstedelijkte wereld waar het belang van het (platte)land lijkt te slinken. *IN VIVO* confronteert de bezoeker met de verstrekkendheid van de antropogene invloed. De manifestatie benadrukt tevens het belang van natuur voor onze culturele en individuele identiteit en ons overleven.

IN VIVO

IN VIVO gaat in op deze vragen en levert een bijdrage aan de discussie erover. De persoonlijke beleving van de natuur, in al haar zojuist geschetste dubbelzinnigheden, wordt door internationale kunstenaars verrassend verbeeld. Van lokaal tot globaal, van de ecosystemen in onze achtertuin tot die in het regenwoud. Van destijds vlakbij huis, tot aan het heden waarin de mens de hele wereld bereist. Dit alles in het volle, romantische besef dat onze natuurervaring oprecht en waardevol is, hoeveel constructielagen er ook achter verborgen liggen.

Doel

Fotografie en kunst zijn in staat om bewustwording te stimuleren. *IN VIVO* wil de beschouwer als kritisch beeldconsument aanspreken. In dit geval staat de vraag centraal of wat wij zo liefhebben aan natuur wel of niet is gebaseerd op onze eigen gecultiveerde interpretatie daarvan. De blik op de natuur wordt als het ware opengedoken door de kunstzinnige en confronterende beelden die in deze manifestatie worden getoond.

Hedendaags natuuralbum

De manifestatie bestaat uit binnen- en buitentoonstellingen en installaties, waarin beelden van fotografen en kunstenaars uit binnen- en buitenland te zien zijn. De beelden worden zorgvuldig bij elkaar gebracht op basis van het thema en vormen samen een groepspresentatie waaruit een overkoepelend beeldverhaal naar voren komt. Bij de gepresenteerde werken worden teksten geschreven die te lezen dan wel te horen zijn. Deze duiden de werken en voorzien ze van achtergrond, maar in plaats van de natuur staat daarin de menselijke invloed erop centraal.

Zo komt een nieuw, eigentijds natuuralbum tot stand, geïnspireerd door de albums met plakplaatjes en teksten die we door de jaren heen bij onze boodschappen ontvingen. Het meest recente voorbeeld daarvan zijn de plakalbums van 's lands grootste kruidenier. Het begin van deze traditie is te herleiden naar de Verkade-albums uit het begin van de vorige eeuw.

Verkadeplaatjes

Deze Verkade-albums werden hoofdzakelijk geschreven door J.P. Thijsse en waren immens populair. Ze werden gevuld met losse plakplaatjes die bij Verkadeproducten mee werden gegeven. In de albums werd uitleg gegeven over de natuurlijke wereld, die op de afbeeldingen te zien was. Ze kunnen gezien worden als de start van zowel het populariseren van natuurbeleving en -behoud als het promotioneel kapitaliseren ervan. Tussen 1903 en 1940 zijn er 30 verschillende albums uitgegeven. De catalogus bij *IN VIVO* neemt het concept van de Verkadealbums als inspiratie.

Partners

IN VIVO wordt in een intensieve dialoog met hoofdpartner Museum Belvédère opgezet. Het museum presenteert zelf *Oase Oranjewoud* met eigentijdse beeldende kunst over flora en fauna. De originele Verkade-albums zijn te zien in Landhuis Oranjewoud, samen met de oorspronkelijke aquarellen die er de basis voor vormden. *IN VIVO – De natuur van natuur* en *Oase Oranjewoud* vinden beide plaats in de museumzalen en in installaties en paviljoens in de gebieden eromheen.

Met additionele partnerorganisaties, festival voor klassieke muziek Oranjewoud Festival en kunstcentrum Ateliers Majeurs worden nog meer de grenzen van het beeld opgezocht. Zo wordt een heel breed publiek de mogelijkheid geboden om de natuur zowel passief als actief intens te beleven aan de hand van fotografie, schilderkunst, installaties, muziek en toegankelijke illustraties. Het museum, het landgoed met zijn klassieke tuinen en het museumpark vormen de inspirerende achtergrond voor een multidisciplinair project.